

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-03586/2015-ERU

V Ostravě dne 14. prosince 2015

Č. j. 03586-12/2015-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-03586/2015-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 27. dubna 2015 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, kterým je společnost **SEPAVA, s.r.o.**, se sídlem Na nivách 1019/25, Michle, 141 00 Praha 4, IČ: 293 02 935, právně zastoupena paní JUDr. Evou Hrbáčkovou, advokátkou, se sídlem Bráfova tř. 764/50, Horka-Domky, 674 01 Třebíč, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Společnost SEPAVA, s.r.o., se sídlem Na nivách 1019/25, Michle, 141 00 Praha 4, IČ: 293 02 935 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděla dne 3. října 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jinošov u domu č. p. 5 prostřednictvím zemního stroje zemní práce v souvislosti se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE d 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) sesuvem dešťové kanalizace, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustila spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12815.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12815.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 28. listopadu 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením Oznámení o zahájení kontroly ze dne 28. listopadu 2014, č. j. 11177-1/2014-ERU, podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, ke kterému došlo dne 3. října 2014 v obci Jinošov u domu č. p. 5. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 10. března 2015 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 11177-11/2014-ERU.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 11177/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 17. dubna 2015, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu č. j. 03586-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 27. dubna 2015. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

Z Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 10. března 2015, č. j. 11177-11/2014-ERU, vyplývá, že účastník řízení prováděl dne 3. října 2014 v obci Jinošov u domu č. p. 5 zemním strojem zemní práce související se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenských sítí, který zajistil jeho následnou opravu a posoudil činnost účastníka řízení jako cizí zásah v ochranném pásmu plynárenského zařízení podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 3. října 2014 a dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 6. října 2014 k doprovodnému úniku 1 672 m³ plynu do ovzduší po dobu 30 minut a k přerušení dodávky plynu dvaceti odběratelům na dobu sedmi hodin.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 11177/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto dne 27. dubna 2015 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 03586-3/2015-ERU, kterým byla

účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 27. dubna 2015.

Dne 5. května 2015 byl Úřadu prostřednictvím právního zástupce účastníka řízení doručen přípis ze dne 4. května 2015 označený jako „Odpor proti příkazu o uložení pokuty a povinnosti uhradit náklady řízení“, který byl správním orgánem v souladu s ust. § 37 odst. 1 věty druhé správního řádu posouzen dle svého skutečného obsahu jako odpor proti příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

K průběhu prací souvisejících se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“ účastník řízení v odůvodnění odporu uvedl, že před tím, než mu byla společností ATRA-stavby, s.r.o., se sídlem Tolstého 521/9, Nové Dvory, 674 01 Třebíč, IČ: 030 94 898, zadána dílčí zakázka, byl v červenci 2014 řešen problém se stávajícím zatrubněným potokem, konkrétně kolize nové kanalizace a stávajícího zatrubněného potoka. O dalším postupu bylo rozhodnuto teprve dne 1. října 2014 tak, že dne 3. října 2014 byly zahájeny práce zemním strojem (rýpadlem), který ovládal jednatel účastníka řízení.

Účastník řízení dále uvedl, že mu jeho smluvní partner, tj. společnost ATRA-stavby, s.r.o., na výslovnou žádost nepředložil žádný dokument, z něhož by vyplývalo, zda při zemních pracích dojde k dotčení plynárenského zařízení, a předal mu staveniště bez předložení protokolu o vytyčení plynárenského zařízení. Připustil však, že vytyčení plynárenského zařízení bylo v terénu provedeno barvou snad v červenci 2014, avšak dne 3. října 2014 již nebylo s jistotou viditelné, jelikož nebylo společností ATRA-stavby, s.r.o., obnoveno. K prokázání uvedeného odkazuje účastník řízení na výpověď pana [REDAKCE], stavbyvedoucího společnosti PROFISTAV Litomyšl, a.s., se sídlem Litomyšl, Tyršova 231, PSČ 570 01, IČ: 277 42 741, který byl Policií České republiky vyslechnut a jeho výpověď je založena v soudním spisu vedeném Okresním soudem v Třebíči pod sp. zn. [REDAKCE], a navrhuje, aby si správní orgán spis vyžádal.

Závěrem se účastník řízení brání tomu, že by byl vůbec odpovědný za spáchání správního deliktu, a uvádí, že v začátku prací bylo zadání jasné a podložené a že poté, co se objevil problém se starou kanalizací, resp. starým zatrubněným potokem, nebyl k dispozici žádný podklad, čehož si museli být objednatelé (společnost ATRA-stavby, s.r.o., a společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s.) vědomi. Tvrdí, že mu bylo jasně určeno, kde má pracovat, ač rozhodnutím „ze dne na den“, a proto se nemohl ničeho dopustit a ničím se provinít.

Dne 13. května 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení prostřednictvím jeho právního zástupce Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majtkové poměry č. j. 03586-6/2015-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, byl vyzván, aby doplnil svá tvrzení o probíhajících trestních řízeních, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majtkových poměrech, a to vše do deseti kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo zástupci účastníka řízení doručeno dne 14. května 2015.

Dne 25. května 2015 zaslal účastník řízení správnímu orgánu vyjádření ze dne 22. května 2015, v němž uvedl, že vznáší pochybnost, zda je účastník řízení aktivně

legitimovaný být stranou v tomto správním řízení s ohledem na rozsudek Okresního soudu v Třebíči ze dne 18. března 2015, sp. zn. [REDAKCE], a dále odkázal na obsah odvolání proti uvedenému rozsudku, jež k vyjádření také přiložil. Z odvolání mimo jiné vyplývá, že plynárenské zařízení měl poškodit pan [REDAKCE], přičemž k poškození nemělo dojít zásahem rýpadla, ale v důsledku tlaku jiného vedení (kanalizace) na plynárenské zařízení. Účastník řízení taktéž předložil správnímu orgánu Rozvahu a Výkaz zisku a ztráty ke dni 30. dubna 2015, z nichž mimo jiné vyplývá, že výsledek hospodaření účastníka řízení před zdaněním byl ve výši [REDAKCE] Kč.

Dne 15. června 2015 zaslal správní orgán Krajskému soudu v Brně Žádost o součinnost, č. j. 03586-8/2015-ERU, a to o součinnost v podobě poskytnutí informace o výsledku odvolacího trestního řízení vedeného pod sp. zn. [REDAKCE], jakmile bude ve věci samé rozhodnuto. Dne 18. listopadu 2015 zaslal správní orgán Okresnímu soudu v Třebíči Opakovanou žádost o součinnost, č. j. 03586-9/2015-ERU, s žádostí o totéž.

Dne 23. listopadu 2015 zaslal Okresní soud v Třebíči správnímu orgánu kopii rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 18. března 2015, sp. zn. [REDAKCE], a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. července 2015, č. j. [REDAKCE].

Rozsudkem Okresního soudu v Třebíči ze dne 18. března 2015, sp. zn. [REDAKCE], byl pan [REDAKCE] jako osoba samostatně výdělečně činná uznán vinným ze spáchání přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti dle ust. § 277 odst. 1 trestního zákoníku, neboť při provádění výkopových prací na kanalizaci rýpadlem Komatsu PW75, jako strojník nedodržel pracovní postupy a dne 3. října 2014 kolem 15.00 hod. v obci Jinošov, okr. Třebíč, vedle komunikace za místním rybníkem poškodil potrubí DN 63 plynového podzemního vedení, kdy došlo k rozsáhlému úniku zemního plynu, čímž majiteli zařízení společnosti RWE GasNet, s.r.o., IČ: 272 95 567, způsobil škodu ve výši 9 805 Kč bez DPH a škodu za uniklý plyn ve výši 16 240,50 Kč bez DPH, a s odkazem na ust. § 46 odst. 1 trestního zákoníku upustil od jeho potrestání.

Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně vyplývá, že obžalovaný prováděl výkopové práce jako subdodavatel pro společnost ATRA-stavby, s.r.o. Obžalovaný se v průběhu zkráceného přípravného řízení i u hlavního líčení doznal a spáchání litoval. Ze spáchání trestné činnosti byl usvědčen zejména výpověďmi svědků pana Ing. [REDAKCE], zaměstnance společnosti ATRA-stavby, s.r.o. (stavební technik), pana [REDAKCE], zaměstnance společnosti Profistav Litomyšl, a.s. (stavbyvedoucí), a pana Ing. [REDAKCE], jednatele společnosti ATRA-stavby, s.r.o., a listinnými důkazy. Pan Ing. [REDAKCE] uvedl, že pan [REDAKCE] upozorňoval, že v blízkosti je svislý plynový uzávěr, a že obžalovaný je spolumajitelem firmy na zemní práce, disponuje bagrem a na smlouvu pro jejich společnost prováděl zemní práce bagrem. Pan [REDAKCE] vypověděl, že panu Ing. [REDAKCE] vysvětlil technické řešení kolize zatrubněného potoku a kanalizace a upozornil jej, že v zemi vede plynárenské zařízení, jež bylo řádně vytyčeno. Pan Ing. [REDAKCE] uvedl, že se vědělo, že zde vede plynárenské zařízení, ale nevědělo se, že vede právě pod potrubím staré kanalizace.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 1. července 2015, č. j. [REDAKCE], byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a odvolací soud rozhodl o zproštění obžalovaného návrhu na potrestání, neboť trestnost činu zanikla v důsledku účinné lítosti. Z odůvodnění uvedeného rozsudku vyplývá, že odvolací soud neprováděl další dokazování, pouze došlo ke změně právního hodnocení zjištěných skutečností.

Dne 25. listopadu 2015 zaslal správní orgán účastníku řízení prostřednictvím jeho právního zástupce Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, č.j.03586-11/2015-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci a o tom, co je považováno za podklady rozhodnutí. Vyrozumění bylo zástupci účastníka řízení doručeno téhož dne. Účastník řízení se již nevyjádřil.

Dle ust. § 52 správního řádu jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení; správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Účastník řízení navrhl, aby si správní orgán vyžádal spis vedený Okresním soudem v Třebíči pod sp. zn. [REDAKCE], z něhož má vyplynout, že pan Ing. [REDAKCE], jednatel společnosti ATRA-stavby, s.r.o., ani pan Ing. [REDAKCE], stavební technik společnosti ATRA-stavby, s.r.o., nepředložili účastníku řízení žádný dokument, z kterého by mohl prověřit, zda je při provádění výkopových prací v bezprostřední blízkosti plynárenské zařízení, (tj. argument obhajoby jednatele účastníka řízení jako obžalovaného v uvedeném trestním řízení) a že dne 3. října 2014 již nebylo vytyčení plynárenského zařízení provedené barvou v terénu s jistotou viditelné (viz výpověď pana [REDAKCE], stavbyvedoucího společnosti PROFISTAV Litomyšl, a.s., která je součástí uvedeného spisu).

Povinností správního orgánu je provést důkazy účastníkem řízení navržené a ověřit tvrzení jím předestíraná. Tuto povinnost však správní orgán nemá, mají-li tak být prokázány skutečnosti pro skutkový a právní základ rozhodnutí zjevně nepotřebné nebo nadbytečné. Správní orgán s ohledem na okolnosti daného případu odpovědně zvážil, jaké důkazy jsou skutečně potřeba ke zjištění stavu věci, a dospěl k závěru, že si spis vedený Okresním soudem v Třebíči pod sp. zn. [REDAKCE] nevyžádá, když podkladem tohoto rozhodnutí byl i rozsudek Okresního soudu v Třebíči ze dne 18. března 2015, sp. zn. [REDAKCE], a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. července 2015, č. j. [REDAKCE]. Správní orgán považuje opatření si uvedených rozsudků pro účely vedeného správního řízení za dostatečné.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. KO-03586/2015-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 20. února 2014 bylo hlavním dodavatelem stavby vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“ (viz rozhodnutí Městského úřadu Náměšť nad Oslavou, odboru životního prostředí a živnostenského, ze dne 12. září 2012, č. j. [REDAKCE], kterým byla prodloužena platnost stavebního povolení Městského úřadu Náměšť nad Oslavou, odboru životního prostředí, ze dne 17. března 2008, č. j. [REDAKCE]) sdružení Sdružení kanalizace, ČOV a vodovod Jinošov, se sídlem Na Hranici 14, 586 01 Jihlava, jehož účastníky dle Smlouvy o sdružení ze dne 30. října 2013 byla společnost SYNER VHS Vysočina, a.s., se sídlem Na Hranici 4839/14, 586 01 Jihlava, IČ: 251 83 052, jako vedoucí účastník a společnost

PROFISTAV Litomyšl, a.s. Obec Jinošov jako objednatel předala staveniště společnosti SYNER VHS Vysočina, a.s., dle Zápisu o předání a převzetí staveniště dne 1. dubna 2014. Ze Zápisu o předání a převzetí staveniště vyplývá, že veškeré stávající sítě musí být dodavatelem vytyčeny před zahájením prací.

Správce plynárenského zařízení vydal k předmětné stavbě stanovisko zn. [REDAKCE], v němž mimo jiné stanovil podmínky pro provádění stavebních činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení při realizaci předmětné stavby. Z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení vyplývá, že vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo provedeno hledačem typu RD 8000 a vizuálně vyznačeno v terénu barvou na osu potrubí dne 2. června 2014 s dobou platnosti dva měsíce a že veškeré zemní práce v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení je nutné provádět ručně a tak, aby nedošlo k poškození izolace nebo stěny PE potrubí. Dle uvedeného protokolu převzala vytyčení společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s., a to stavbyvedoucí pan [REDAKCE].

Společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s., jako objednatel uzavřela dne 18. června 2014 se společností ATRA-stavby, s.r.o., jako zhotovitelem Smlouvu o dílo č. [REDAKCE] na práce související se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“. Společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s., předala staveniště dle Zápisu o předání a převzetí staveniště společnosti ATRA-stavby, s.r.o., dne 1. července 2014. Ze Zápisu o předání a převzetí staveniště mimo jiné také vyplývá, že ke dni předání jsou viditelně vytyčeny inženýrské sítě, a to plynovod a elektrické vedení. Zároveň bylo zhotoviteli předáno jedno vyhotovení projektové dokumentace.

Společnost ATRA-stavby, s.r.o., si následně objednala u účastníka řízení písemnou smluvní objednávkou ze dne 18. července 2014 zemní práce související se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“. Účastník řízení v rámci kontroly doložil také fakturu č. [REDAKCE] ze dne 10. října 2014 vystavenou společností ATRA-stavby s.r.o., již fakturoval odměnu za zemní práce na stavbě „Jinošov – kanalizace“ ve výši celkem [REDAKCE] Kč, a výkaz práce.

Dne 3. října 2014 došlo v obci Jinošov u domu č. p. 5 při realizaci zemních prací souvisejících se stavbou vodního díla „Jinošov kanalizace a ČOV“ k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení (prostřednictvím svého jednatele pana [REDAKCE]) kontrolnímu orgánu na jednání konaném dne 15. prosince 2014 uvedl, že byl na základě smluvní objednávky ze dne 18. července 2014 najat společností ATRA-stavby, s.r.o., na výkopové práce, a dále potvrdil, že k poškození plynárenského zařízení došlo, když na základě pokynů pana Ing. [REDAKCE] ze společnosti ATRA-stavby, s.r.o., prováděl výkop za účelem obnažení stávající dešťové kanalizace v obci Jinošov v úseku domů č. p. 6 až č. p. 4. Podle vyjádření účastníka řízení nebyl společností ATRA-stavby, s.r.o., upozorněn, že dojde ke křížení s plynárenským zařízením, a vytyčení plynárenského zařízení již nebylo v terénu viditelné. V důsledku netěsnosti obnažené stávající dešťové kanalizace došlo k podmáčení zeminy a následnému sesuvu kanalizace na plynárenské zařízení, které se nacházelo pod touto kanalizací a nebylo účastníkem řízení obnaženo. Účastník řízení dále uvedl, že neměl k dispozici projektovou dokumentaci, staveniště mu nebylo písemně předáno, zemní práce prováděl na základě pokynů pana Ing. [REDAKCE] ze společnosti ATRA-stavby, s.r.o., a vytyčení inženýrských sítí zajišťovala společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s., případně společnost ATRA-stavby, s.r.o. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 3. října 2014 vyplývá, že zemní práce byly prováděny zemním strojem (typ Komatsu DW 75).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. O poškození plynárenského zařízení učinil účastník řízení zápis ve stavebním deníku - denní záznamy stavby, list č. [REDAKCE].

Důsledkem poškození plynárenského zařízení byl dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP [REDAKCE] ze dne 3. října 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 6. října 2014 únik 1 672 m³ plynu do ovzduší po dobu 30 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky 20 odběratelům na dobu sedmi hodin. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny společností ATRA-stavby, s.r.o., jak vyplývá z výpisu z jejího účtu ze dne 21. listopadu 2014.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost. V daném případě není z podkladů ze spisu pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 3. října 2014 v obci Jinošov u domu č. p. 5 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození. Ani účastník řízení tuto skutečnost nezpochybnil.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Tato skutečnost musí být známa každé osobě, když znalost právních předpisů se obecně předpokládá.

V rámci správního řízení správní orgán zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla účastníku řízení známa, neboť nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí v zájmovém území výstavby, a že zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně. Platnost vytyčení plynárenského zařízení, které dne 2. června 2014 zajistila společnost PROFISTAV Litomyšl, a.s., uplynula dne 2. srpna 2014, což v důsledku koresponduje s tvrzením účastníka řízení uvedeným v odůvodnění odporu, že vytyčení plynárenského zařízení nebylo již dne 3. října 2014 v terénu s jistotou viditelné. Při nejasném vytyčení plynárenského zařízení je povinností každého, kdo provádí zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, požádat správce plynárenského zařízení o nové vytyčení, neboť celý prostor v okolí plynárenského zařízení ve vzdálenosti 1 m na obě strany je chráněn ochranným pásmem a veškeré práce v této oblasti je nutné provádět ručně a s maximální opatrností, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že si nezajistil přístup k projektové dokumentaci a že se spoléhal pouze na pokyny pana Ing. [REDAKCE]. Pokud by účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a řádně provedené vytyčení plynárenského zařízení v terénu, poloha plynárenského zařízení by mu byla známa a mohl postupovat takovým způsobem, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil.

Správní orgán si je vědom skutečnosti, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo přímým jednáním účastníka řízení, ale v důsledku (tedy nepřímě) činnosti účastníka řízení. Poukazuje však na to, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení však pracovní činnost uvedeným způsobem nekonal, když došlo k poškození plynárenského zařízení, a proto je mu kladeno za vinu spáchání uvedeného správního deliktu. Skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení došlo nepřímě činností účastníka řízení, však bude správní orgán hodnotit v části VI. Uložení pokuty odůvodnění tohoto rozhodnutí jako polehčující okolnost.

Správní orgán má za to, že je nutné se na tomto místě také vypořádat s trestním řízením vedeným proti jednání účastníka řízení jako proti osobě samostatně výdělečně činné pro týž skutek.

Správní orgán nejprve konstatuje, že ve správním řízení bylo z podkladů, které Úřadu poskytl sám účastník řízení v rámci kontroly, jednoznačně zjištěno a prokázáno, že zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, neprováděl pan [REDAKCE] jako osoba samostatně výdělečně činná a najatá společností ATRA-stavby, s.r.o., nýbrž tyto práce prováděla právnická osoba (a to účastník řízení) na základě smluvní objednávky ze dne 18. července 2014 společnosti ATRA-stavby, s.r.o. S uvedeným koresponduje také účastníkem řízení předložená faktura č. [REDAKCE], kterou účastník řízení společností ATRA-stavby, s.r.o., fakturoval cenu zemních prací na stavbě „Jinošov – kanalizace“, a výkaz práce vedený účastníkem řízení, který byl podkladem pro vystavení uvedené faktury.

Ač je zde dána totožnost skutku (tj. poškození plynárenského zařízení dne 3. října 2014 v obci Jinošov u domu č. p. 5) i existence pravomocného rozhodnutí soudu ve věci původní (tj. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. července 2015, č. j. [REDAKCE], o zproštění návrhu na potrestání), není zde s ohledem na výše uvedené dána totožnost osoby stíhané v původní věci ([REDAKCE] jako osoba samostatně výdělečně činná) a ve věci nové (účastník řízení). Proto není namístě aplikovat právní zásadu *ne bis in idem*.

Pro úplnost správní orgán také uvádí, že soudy běžně shledávají přípustnou analogii *iuris* správního práva trestního s trestním právem. Přijetím zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů, došlo především k prolomení zásady individuální trestní odpovědnosti. Kromě zavedení kolektivní trestní odpovědnosti byl katalog základních zásad trestního práva rozšířen mimo jiné i o zásadu souběžné nezávislé trestní odpovědnosti fyzické a právnické osoby, kdy trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob a trestní odpovědností těchto fyzických osob není dotčena trestní odpovědnost právnické osoby. Uvedená zásada neporušuje zásadu *ne bis in idem*, neboť sankce jsou *de iure* adresované odlišným subjektům, a to fyzické osobě v rámci její individuální odpovědnosti a právnické osobě v rámci trestní odpovědnosti právnických osob.

S ohledem na výše uvedené správní orgán shledal námitku účastníka řízení nedůvodnou, neboť má za to, že účastník řízení je správně veden jako účastník řízení tohoto správního řízení a je i aktivně legitimovanou stranou.

K poukazu účastníka řízení na institut trestního práva účinné lítosti správní orgán podotýká, že odpovědnost za správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob je, na rozdíl od odpovědnosti za trestné činy, založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Případnou projevenou lítost účastníka řízení ve správním řízení je proto možné považovat za případnou polehčující okolnost, nikoliv však za okolnost zbavující účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt. Nad rámec výše uvedeného správní orgán podotýká, že účastník řízení v průběhu správního řízení lítost neprojevil.

Na jednání s kontrolním orgánem dne 15. prosince 2014 účastník řízení uvedl, že výkop prováděl na základě pokynů pana Ing. [REDAKCE] ze společnosti ATRA-stavby, s.r.o., který ho však neupozornil na křížení stávající dešťové kanalizace s plynárenským zařízením, a že mu nebyla předána projektová dokumentace a staveniště oproti písemnému zápisu. V odůvodnění odporu účastník řízení uvedl, že společnost ATRA-stavby, s.r.o., jako jeho smluvní partner mu nepředložila či nepředala vytyčení plynárenského zařízení a neprovedla či neobnovovala vytyčení plynárenského zařízení v terénu anebo jej neupozornila, že plynárenské zařízení vede pod potrubím staré kanalizace, a že činil pouze práce určené společností ATRA-stavby, s.r.o., rozhodnutím „ze dne na den“.

Uvedené námitky účastníka řízení jsou bezpředmětné, neboť to byl právě účastník řízení, kdo zemní práce prováděl a kdo je tedy i odpovědný za případné narušení některé z inženýrských sítí. Bylo věcí pouze účastníka řízení, aby si stanovisko správce plynárenského zařízení a vytyčení plynárenského zařízení v terénu zajistil sám. Odpovědnosti za správní delikt v oboru veřejného práva se nelze vyhnout poukazem na smluvní ujednání mezi účastníky soukromoprávního vztahu a na porušení smluvních povinností ze strany druhého účastníka uzavřené smlouvy, v tomto případě společnosti ATRA-stavby, s.r.o., jako objednatele prací. V projednávané věci účastník řízení netvrdí, že by se porušení povinnosti

stanovené v ust. § 68 odst. 3 větě druhé energetického zákona, za které mu má být uložena pokuta, nedopustil. Odkazuje pouze na nedodržení smluvních povinností ze strany společnosti ATRA-stavby, s.r.o., a dovozuje, že v důsledku její nečinnosti, když účastníku řízení nepředala či neobnovovala vytyčení plynárenského zařízení v terénu anebo účastníka řízení neupozornila, že plynárenské zařízení vede pod potrubím staré kanalizace, by měla být vyvozena odpovědnost vůči tomuto subjektu. Pokud by bylo prokázáno, že společnost ATRA-stavby, s.r.o., porušila své povinnosti související se závazkovým vztahem mezi ní a účastníkem řízení, pak důsledky, které tato skutečnost účastníku řízení přinesla, je možno řešit pouze z hlediska úpravy odpovědnosti plynoucí ze smluvního vztahu. Výhrady tohoto druhu nelze hodnotit ve správním řízení a nejsou ani způsobilé mít v řízení o uložení sankce právní důsledky.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu a přerušil dodávku zemního plynu dvaceti odběratelům. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní ohrožení spolehlivosti provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně a s maximální opatrností s využitím dostupných technických opatření pro zabránění poškození v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b)

energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

V tomto případě je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací v místě poškození plynárenského zařízení nepožádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí a ani o jejich vytyčení v terénu a zemní práce prováděl prostřednictvím zemního stroje, ač práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení mají být prováděny ručně a s maximální opatrností tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. K těmto skutečnostem přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti. Dále bylo v řízení prokázáno, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo přímým jednáním účastníka řízení (ale sesuvem stávající dešťové kanalizace vlivem podmačené zeminy), což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytykáno, že poškodil středotlaký plynovod PE d 63, přičemž došlo k úniku 1 672 m³ zemního plynu do ovzduší po dobu 30 minut, což správce plynárenského zařízení v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 6. října 2014 klasifikoval jako střední únik. V důsledku poškození zařízení plynárenské zařízení došlo k přerušení dodávky plynu dvaceti odběratelům na dobu sedmi hodin. Tyto údaje vypovídají o energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení v průběhu správního řízení namítal, že sice existuje se zapsaným kapitálem, nicméně jeho vlastní kapitál je mínusový, výsledek běžného hospodaření je rovněž záporný, takže jakákoliv sankce je pro něj významným zásahem do jeho majetkových poměrů. Ze zaslání Výkazu zisku a ztráty ke dni 30. dubna 2015 vyplývá, že účastník řízení vykázal provozní výsledek hospodaření ve výši [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření před zdaněním ve výši [REDAKCE] Kč, a ze zaslání Rozvahy ke dni 30. dubna 2015 vyplývá, že vlastní kapitál účastníka řízení je ve výši mínus [REDAKCE] Kč a výsledek hospodaření běžného účetního období je ve výši mínus [REDAKCE] Kč.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek). Z položky Výkony ve výši [REDAKCE] Kč ve Výkazu zisku a ztráty ke dni 30. dubna 2015 je zřejmé, že účastník řízení je schopen unést uložení pokuty ve výši, jež mu je v této věci ukládána.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníkovi řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má za to, že uložená pokuta tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 20 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Správní orgán s ohledem na výše uvedené i skutečnost, že byla účastníkovi řízení uložena pokuta spíše v symbolické výši, neshledal námitku účastníka řízení za důvodnou.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení